

Wat is het verschil tussen een lijfrenteverzekering en banksparen?

Als u op zoek gaat naar mogelijkheden om zelf pensioen op te bouwen komt u tijdens die zoektocht hoogstwaarschijnlijk de termen *lijfrenteverzekering* en *banksparen* tegen. Vaak inclusief bijbehorende uitleg, maar zonder uiteindelijk precies te weten wat nu het verschil is. We leggen het u graag uit.

Het Nederlandse pensioenstelsel

Laten we bij het begin beginnen. In Nederland zijn er drie pensioenpijlers. Er zijn dus drie manieren om pensioen op te bouwen. In de eerste pijler valt het AOW, een pensioen dat door de overheid wordt verstrekt en waar iedere Nederlander recht op heeft. De tweede pijler bestaat uit het pensioen dat via werkgevers wordt opgebouwd. Voor lang niet iedereen geldt echter dat zij zo'n pensioen opbouwen. Werkgevers zijn namelijk niet verplicht om een pensioenregeling voor hun werknemers te treffen en zzp'ers hebben natuurlijk weinig te maken met een werkgever.

Daarom bestaat de derde pensioenpijler. In deze pijler kan iedereen zonder toereikend pensioen een vrijwillig, individueel pensioen opbouwen. Dit noemen we ook wel een lijfrente. Dit is dus het enige officiële pensioenpotje waarover u zelf de volledige controle heeft. Zo'n lijfrente afsluiten kan op twee manieren: via een lijfrenteverzekering of via banksparen.

Lijfrenteverzekering

Een lijfrenteverzekering is eigenlijk de verzekeringsvorm van een aanvullend pensioen. U legt ieder jaar of iedere maand een bedrag in en na uw pensioenleeftijd laat u dit bedrag uitkeren. U zit hierbij niet vast aan een verzekeraar. U kunt uw aanvullend pensioen dus opbouwen via een verzekeraar en laten uitkeren door een andere verzekeraar of bank. De uitkering kan bovendien een vooraf bepaald bedrag zijn, maar ook een variabel bedrag. Als u namelijk besluit om uw verzekeringspremie te laten beleggen, kan de periodieke uitkering bij het pensioen hoger of lager uitvallen.

De bovenstaande uitleg is vrij simpel. Te simpel, eigenlijk. Want een lijfrenteverzekering is een ingewikkeld product. Zo is deze bijvoorbeeld gekoppeld aan het leven van degene die de verzekering afsluit. Overlijdt diegene voor de pensioenleeftijd, dus tijdens het opbouwen van het pensioen? Dan komt het geld toe aan de verzekeraar, tenzij er een aparte overlijdensrisicoverzekering is opgenomen in de lijfrenteverzekering. Als dat het geval is wordt er een vooraf afgesproken bedrag uitgekeerd aan de nabestaanden – meestal een bepaald percentage van de opgebouwde waarde.

Overlijdt de verzekerde na diens pensioenleeftijd, dus tijdens de uitkeringsfase? Dan ontvangen de nabestaanden niets en is de winst voor de verzekeraar. Hiertegenover staat wel dat de uitkering van een lijfrenteverzekering levenslang is: als u dus een stuk langer leeft dan verwacht, dan ontvangt u de uitkering zolang u leeft. Ook wanneer de totale uitkering dan hoger uitvalt dan de premies die u tijdens de opbouwfase betaald heeft. Dit is het risico dat de verzekeraar neemt.

Woekerpolissen

Leeft de verzekerde langer dan verwacht? Dan blijft de uitkering lopen en is de verzekeraar meer geld kwijt dan gepland. Omdat de verzekeraar dus een bepaald risico neemt, baseert die de uitkering bij het pensioen op bepaalde rekenmodellen, rekening houdend met de sterfteverwachting van Nederlanders. Maar vaak zijn die rekenmodellen voor verzekeringsleken moeilijk te begrijpen. Veel verzekeraars maakten daar vroeger gretig gebruik van: flink wat Nederlanders wisten niet waarvoor ze precies betaalden en zaten opgescheept met een woekerpolis: een lijfrenteverzekering waarvoor ze buitensporige kosten moesten aftikken. Er werden zo'n 7 miljoen woekerpolissen verkocht.

Banksparen

Wie vroeger zelf zijn pensioen wilde regelen, was dus aangewezen op gecompliceerde producten tegen kosten die de pan uitrezen. Dat kon en moest beter, vond de Nederlandse overheid. En dus werd op 1 januari 2008 de Wet Banksparen ingevoerd. Met die invoering was het niet alleen voor verzekeraars mogelijk om

pensioen in de derde pijler aan te bieden, maar ook voor banken en beleggingsinstellingen. Dat leidde tot transparante producten, meer concurrentie en lagere kosten. Allemaal positief voor de consument en zijn portemonnee.

Wie aanvullend pensioen opbouwt bij een bank, doet dus aan banksparen. De essentie van banksparen is wat makkelijker te begrijpen dan een lijfrente. U stort geld op een pensioenrekening en na uw pensioenleeftijd laat u dit door uzelf opgebouwde bedrag uitkeren in door u gekozen termijnen. Over het geld dat u stort betaalt u geen vermogensbelasting en u kunt ieder jaar bij de belastingaangifte tot de helft weer terugvragen. Hier zitten wel wat spelregels aan verbonden. Zo mag u per jaar niet meer dan uw jaarruimte storten en kunt u tot uw AOW-leeftijd niet aan het geld komen. En op het moment dat u met pensioen gaat koopt u met het geld op uw pensioenrekening een lijfrente-uitkering aan. Zo'n aanvullend pensioen bij een bank (of beleggingsinstelling) wordt ook weleens een bancaire lijfrente genoemd.

De voorwaarden van een bankspaarproduct zijn iets simpeler dan die van een lijfrenteverzekeringsproduct. Zo gaat het opgebouwde vermogen bij overlijden altijd volledig naar de nabestaanden, óók tijdens de uitkeringsfase. Dit is een groot verschil met de lijfrenteverzekeringsproduct, waarbij de waarde na overlijden tijdens de uitkeringsfase volledig toekomt aan de verzekeraar. Ook voor banksparen geldt trouwens dat de opbouwfase losstaat van de uitkeringsfase. U kunt uw lijfrente dus prima opbouwen bij de ene bank of beleggingsinstelling, en laten uitkeren bij de andere. Die uitkering duurt altijd minimaal 5 jaar en maximaal 30 jaar. Dit is een belangrijk verschil ten opzichte van de lijfrenteverzekeringsproduct, waarbij de uitkering levenslang duurt: tot het overlijden van de verzekerde, dus.

Banksparen staat los van (lage) spaarrentes.

Wie de term banksparen hoort, denkt in eerste instantie aan sparen bij een bank. Dit klopt niet helemaal. Ja, er zijn bankspaarrekeningen waarmee u kunt sparen tegen een variabel of vast rentepercentage. Maar er zijn ook bankspaarrekeningen waarbij de inleg 100% belegd wordt.

Samengevat

	Sluit u af bij	Bij overlijden vóór de pensioenleeftijd	Bij overlijden na pensioenleeftijd	De uitkering loopt
Lijfrente-verzekering	Een verzekeraar	Gaat een vast afgesproken percentage van het opgebouwde bedrag naar nabestaanden	Komt het bedrag toe aan verzekeraar	Totdat de verzekerde overlijdt
Bankspaar-rekening	Een bank of beleggingsinstelling	Komt het volledige bedrag toe aan nabestaanden	Gaat de volledige uitkering over op de nabestaanden	Totdat de opgebouwde waarde op is. Moet uitgekeerd worden in minimaal 5 en maximaal 30 jaar

Een keuze maken

Is niet altijd even makkelijk. Hopelijk heeft u met bovenstaande uitleg de handvatten om een weloverwogen keuze te maken. En komt u er niet uit? Uw financieel adviseur helpt u graag met het maken van de keuze.